

Jak měla zemřít láska

Zámečkem prošli
Velikou svlékárenskou halou
Lustr zvonil kuďy k rampě naproti

NÁSTUP

JÍZDA NA KOUPÁNÍ

Výfuky dovnitř

Vladimír K a f k a

Polsko. Šéf Centra bádání veřejného mínění plk. Stanislaw Kwiatkowski sdělil v "Przeglądzie Tygodniowym" v článku "Náboženství a politika", že v prosinci 1985 bylo 23,7% anketovaných jako hluboce věřící, 59,9% - jako věřící, 7,8% - nerozhodnutí, 7,2% - nevěřící. Tygodnik Powszechny 9/87.

SSSR. V SSSR dochází k dalšímu propouštění z vězení a pracovních táborů osob odsouzených za protistátní činnost. Mezi okolo třemi sty dosud uvolněných se nachází m.j. Josip Běgun a Anatolij Korjagin. Tygodnik Powszechny 9/87

SSSR. Po prvé v Sovětském svazu byl vybrán rektor vysoké školy cestou konkursu a nikoliv jmenovaný "shora". Tato bezprecedentní v SSSR skutečnost se stala na Rolnické Akademii v Rize. Tygodnik Powszechny 9/87.

SSSR. Na zasedání moskevského městského výboru KSSS zazněly kritické připomínky i k práci členů byra městského výboru strany včetně prvního tajemníka B. Jelcina. Ve zprávě byra se m.j. uvádí, že po loňské konferenci městské stranické organizace bylo vyměněno 18 obvodních vedoucích tajemníků. Moskovskaja pravda 23.2.1987.

SSSR. Lev Voskresenskij: ...Na jaře 1921 byl zrušen systém výkupu a rozdělování potravin, především obilí, uplatňovaný v období občanské války... Nová ekonomická politika tento způsob nahradila jiným systémem. Byla stanovena potravinová daň /zpočátku v naturální, později v peněžní podobě/ po jejím zaplacení měli rolníci možnost soukromě prodávat svou produkci za ceny regulované poptávkou a nabídkou. Čím víc kdo vyprodukoval a čím víc prodal /pozaplacení daně/, tím také víc vydělal...Ve velmi krátké době - za nějaké tři čtyři roky - sovětská vesnice obnovila svůj výrobní potenciál, zničený dlouhými trvajícími válkami /první světovou a občanskou/ a zemědělství bylo schopno zni dostatečně zásobit potravinami. Velmi skromně hodnoceno. Nová ekonomická politika vyvedla zemi z hospodářského rozvratu, zastavila inflační jevy, odvrátila nebezpečí všeobecného hladu, obnovila normální tvorbu cen a pevný peněžní systém a v neposlední řadě vytvořila potřebný finanční a materiální základ pro následující industrializaci a technickou modernizaci všech odvětví národního hospodářství. Zázraky, jak známo, se nečejí. Uvážíme-li technickou zaostalost vesnice té doby /těžká manuální práce, primitivní nástroje a neméně primitivní agrotechnika, masová negramotnost rolnictve/ a rozdrobenost malých individuálních hospodářství, pak je zcela na místě otázka, jak se to všechno mohlo uskutečnit, kde je pravá příčina dosažení tak pronikavého výsledku? Jinými slovy řečeno: jaké rezervy využila NEP? Byl to zcela harmonický a vnitřně nerozporný systém - a jako takový i efektivní. Byl to pocit hospodáře ve vlastním domě, který se vlídech zradil, samostatnost a úplná ekonomická odpovědnost za výsledky své práce...Realistické zhodnocení situace, provedené XXVII. sjezdem KSSS, vyžadovalo nejen všestrannou analýzu, ale i mimořádnou politickou odvahou. Shledalo, že je nezbytné nově porozumět možnostem socialistického trhu a realizovat je v praxi...Rudé právo 24.2.1987.

SSSR. Sekretariát Svazu spisovatelů SSSR zrušil rozhodnutí staré třicet let, podle něhož byl spisovatel Boris Pasternak /1890-1960/ vyloučen ze svazu spisovatelů. Rudé právo 24.2.1987. Sdělil to na zasedání první tajemník moskevské organizace svazu spisovatelů Felix Kuzněcov.

• Pölsko. Kisiel: Před válkou bylo Polsko podle mého rozumu v oblasti hospodářského vývoje více méně na úrovni takových zaostalých v té době evropských zemí jako Rakousko či Finsko. V dnešní době patří Rakousko a Finsko mezi nejbohatší země v Evropě a Polsko se vleče na konci. Jak k tomu došlo? Bě otázka je přesná a odpověď není prostá. Mám v hlavě celkový schematický odpověď, ale vyplnit ho obsahem, mohl bych přes mnoho hodin, což v podstatě někdy dělám na setkáních a v diskuzích. Dělán to, ale starám se to dělat čím dál víc, neboť proč množit povídání, jestliže ono nepřináší žádné konkrétní výsledky... Jeden americký profesor byl nadšen nedávno přede mnou, jaké množství velmi inteligentních lidí žije ve Varšavě či Krakově, jaká je to příjemnost s nimi porozprávět o světové politice zatímco v Americe si člověk nemá s kým popovídat, neboť nikdo o tom nemá zeleného pojetí. Mlčením odbyl moji otázku, proč přese všechno nám nic nevychází /"skoroš tak rozumny, wleżże do trumny" Moje zdání je toto - že rodáci umí vskutku zajímavě rozprávět o cizích věcech ale příliš šedě o vlastních... V Polsku je asi 600.000 videomagnetofonů soukromně získaných rodáky během zahraničních cest, či koupených v zemi za devizy. Jen si pomyslete sobě jakou společnou energii vykazali v tom Poláci, jaký kapitál zainvestovali. Ale v co? V PŘÍJEMNOST. Neboť u nás soukromá osoba nemůže investovat devizy do produkce, do výroby /----/ A jak to komu vystvětlit. Či je to drama, či komedie? V r.1957 jsem napsal v "Tygodniku" článek "Říjnový" pod názvem "Drama ekonomické". Dnes myslím, že to již není drama, leč vlastně komedie, a když Poláci v komediích vystupují neradi - Francouzi ti zas ano, viditelně jsou si jisti sami sebou, bez komplexů. Ale jak nazvat situaci, kdy kdosi reformující hroznou, podérovňovou skutečnost, hledá různé nejvíce krkolonné cesty ze situace, leč úporně pomírají jednu cestu, nejprostší a nejvíce zřejmou? A v dodatku všichni o té cestě vědí, on sám též... Všimněte si té komické interpretace historie, na př. se dnes soudí, že zásoby zbraní samy vyvolají válku. Ne lidé pouze arzenály to způsobí, vedle toho o lidech vlastních vcelku se nemluví - pouze o zbraních... A léčit je třeba příčiny a ne následky?... Relativnost jazyků pracuje na obě strany. V jisté době jsem polemizoval s jistým velmi zábavným panem Ramotowskim, polským korespondentem v NSR. Pan Ramotowski měl velmi vážný zármutek: želel nad těžkým osudem dvou milionů Turků žijících v NSR. Napsal jsem mu tehdy, že osud těchto Turků vcelku není až tak těžký, že jsem se s nimi bavil a hrál v biliár na náměstí v Mnichově, že na nespokojené nevypadali, že naopak neznám Turky, kteří by chtěli emigrovat na př. do Polska. Pan Ramotowski odepsal mi tehdy v "Życiu" ostře, že se diví, že se stýkám s tureckým šebřectvem a chuligánstvem /demokrat!/, že bych měl méně cestovat a více číst, a v celku že by bylo nejlépe, kdybych mlčel a vstrčil mordu do vědra, když vážní lidé hovoří. Minulý roky a naše televize horlivě prezentovala film Wallraffa, "pokrokového" německého novináře, který se převlékl na půldruhého roku za Turka /Turek Turka v noge szturka/, pracoval s Turky a potom napsal slavný reportáž o jejich těžkém životě a nyní po řadě /zajisté s velkou námahou/ vytvořil film. Předmluvu tohoto filmu vyhlásil znovu nesrovnatelný pan Ramotowski, vytiskajíc z očí diváků a posluchačů slzy /smíchu/. Neboť z filmu pro polského diváka vyniklo celkem cos jiného: 2 miliony Turků chtějí bydlet v NSR, neboť tam mají podmínky o jakých se jim doma ani nesnilo, solidní práci, spanělé pracovní kombinézy, a když je chce někdo podrazit tak s ním tvrdě válčí, majíc k tomu všechny možnosti a privileje právo je na jejich straně, postaví se Němečkům a ti nakonec stáhnou uši, třeba v otázce atomového reaktoru. To ten Wallraff, to ten Ramotowski, to jsou komici, zkněch se Flip a Flap schová! Před lety jsem viděl film "Nashville" vytvořený slavným americkým režisérem, kritikem kapitalistické skutečnosti. Režisér ukazajíc lidový festival v malém americkém městečku chtěl ozřejmit tragickou pustotu zbavenou ideálů a perspektiv amerického plebsu, zvyklého na bezduchou precizní organizaci konzumního života. Osamocený zástup, tragický zástup! - chtěl říci režisér. Čtěl, ale ve Varšavě to dopadlo jinak. Lidé se valili na film velkým tlumem, uchváćeni orgiemi barevných pocitů, vynikajícím zaopatřením bufetů nápoji a seňdviči, dokonalou jazzovou muzikou. Ubohý režisér: chtěl dobro a najisto se nikdy nedoví jak mu to dopadlo ve Varšavě. A já se nedovím co se na světě hraje: komedie či drama. Eventuelně kde komedie a kde drama? Tygodnik Powszechny 9/87.